

Wat doe jij nou ... met wat er in je zit?

Liturgiesuggesties:

Gemeente van onze Here Jezus Christus, jongens en meisjes, broeders en zusters,

We reden via Noord Holland naar Den Haag.

Niet via de snelweg.

Nee, we wilden binnendoor.

Langs de bollenvelden.

Een prachtig gezicht.

Hele velden vol met schitterende bloemen.

Bolbloemen.

Net als deze ... dit is een tulpenbol.

Ik heb hem uit onze tuin opgegraven.

Over bollen gesproken.

Bloembollen.

Wat heb je eigenlijk aan een bloembol?

Misschien vind je zo'n bol maar niks.

Toch hebben heel wat mensen in de tweede wereldoorlog bollen gegeten.

Soep van bollen.

Zo bleven ze in die barre hongerwinter van 1944 in leven.

Maar dat is een ander verhaal.

In de schets die we kregen voor deze themadienst hadden ze het ook over bloembollen.

Wat je aan zo'n bol hebt?

Dat ligt er maar net aan wat je ermee doet.

Je kunt zo'n bloembol in de kast leggen of op de vensterbank.

Je kunt er langere of kortere tijd naar kijken.

Maar dan gebeurt er echt niets met met die bol.

En toch ... toch zit - diep in die bol - heel wat verborgen.

Er zou een mooie bloem uit kunnen komen.

Maar - je begrijpt - dat gebeurt niet, als die bol niet op de goede plek terecht komt.

Pas als je zo'n bol in de grond stopt, dan pas kan eruit komen, wat er in zit.

Dan groeit de ene bol uit tot een klein blauw druifje.

Een andere tot een lange narcis.

Een derde tot een fiere tulp.

Maar wát voor bol je ook hebt ... er kan pas een prachtige bloem uit komen ,, als je die bol in de grond stopt.

Nog mooier is ... als je een heleboel bollen naast elkaar in de grond stopt.

Net als die bollenvelden in Noord Holland waar we langs reden.

Eén grote deken van geel of roze of welke kleur ook.

Een Keukenhof vol met bloemen.

Wat een prachtig gezicht.

Jammer dat je er maar zo kort van kunt genieten.

Van die bollen. Van die prachtige bloemen die vanuit die lelijke bollen te voorschijn komen.

O ja, ik had het over die schets voor de preek van vanmiddag. Daarin lees ik zoiets als:

Kun jij je indenken dat jij ook zo'n bloembol bent waaruit iets prachtigs te voorschijn kan komen?

Kun jij je indenken dat er misschien meer in je zit ... dan dat er nu al uitkomt?

Aan talenten en aan gaven.

Er kan iets moois uit je groeien.

Niet dat belangrijk is wát er uit je groeit?

Of dat nu een grote of een kleine, ... een eenvoudige of een veelkleurige bloem is ...

Veel belangrijker is: Kòmt er wel iets uit je?

Gaat het groeien, wat er in je leven gezaaid en gepoot is?

Is het op de goede plaats terecht gekomen in je leven?

We moeten het vanmiddag en vanavond in deze laatste themadienst en nabespreking van het seizoen hebben over: Wat doe jij nou ... met wat er in je zit?

Wat doe jij nou ... met je talenten, met je gaven?

We willen vanuit de Bijbel ontdekken wát we als talenten, als gaven gekregen hebben.

We willen vanuit de Bijbel ook ontdekken waarvóór je talenten en je gaven hebt gekregen.

Wat je ermee moet doen!

In de gemeente. In het Koninkrijk van God.

Daarover vertelt Jezus in Mattheüs 25 een gelijkenis.

*

Jezus, jongens en meisjes, broeders en zusters, vergelijkt het Koninkrijk van God, het Koninkrijk der hemelen, met een rijk man.

Die man moet op reis naar het buitenland.

Wat zal hij doen?

Als hij zijn bezit zó achterlaat, zal het verwaarloosd worden.

Hij zal er niets aan hebben als hij van zijn reis terugkomt.

Daarom ... hij roept zijn knechten en ... verdeelt zijn bezit.

Ieder van zijn knechten krijgt een deel.

Geen knecht wordt overgeslagen.

De opdracht die hij er bij geeft is duidelijk:

'Ik vertrek voor onbepaalde tijd.

Ik geef jullie de verantwoordelijkheid.

Jullie moeten mijn bezit beheren.

Behartig mijn zaken goed.'

En dan neemt hij afscheid en ... vertrekt naar het buitenland.

*

Het is duidelijk, jongelui, broeders en zusters, dat Jezus met die heer in de gelijkenis ... Zichzelf bedoelt.

Jezus is die rijke heer.

En Hij bereidt zijn discipelen - en ook ons - er op voor, dat er tijd zal komen, dat Hij er niet meer is op aarde.

In die tijd komt het aan op de vraag:

Wat doe je, met wat je hebt gekregen?

Ga je ermee aan het werk?

Of stop je het zo ver mogelijk weg?

Wat doe je ... met wat je van Jezus hebt gekregen?

*

Ja, maar ... wat heeft Jezus zijn discipelen - en ons - dan gegeven?

Wat liet Jezus achter, toen Hij van de aarde wegging?

Dat is, jongelui, broeders en zusters, niet weinig.

Jezus liet alles achter wat we nodig hebben om met Hem te leven.

Allereerst: Zijn Woord, de Bijbel.

Daarin lezen we hoe God met mensen omgaat.

Wie Hij is. Wat Hij voor jou en mij wil zijn.

Hoe Hij wil dat wij leven zullen.

Met Hem en met elkaar.

Een Bijbel vol.

66 Boeken. Een hele boekenkast vol.

Dat is een geschenk. Een geschenk van God.

Dat is het grootste talent dat Jezus ons in handen heeft kunnen geven.

Niet iedereen kan evenveel begrijpen uit de Bijbel.

Maar iedereen kan er genoeg van begrijpen om God en Zijn Zoon Jezus Christus te leren kennen en met Hem te kunnen leven.

Ook vandaag! Ook jij en jij en u en mij.

De Bijbel. Een geschenk!

Maar er is nog meer.

Toen Jezus van de aarde naar de hemel ging heeft Hij ook de Heilige Geest gegeven.

De Heilige Geest is dat tweede talent dat Jezus ons heeft gegeven.

De Heilige Geest, die met dat Woord van God in je leven aan het werk gaat.

Die je laat zien - tot in je hart - Wie God en Wie Jezus voor je willen zijn.

De Heilige Geest, die je tot een nieuw mens, tot een christen maakt.

De Heilige Geest ... dat is het tweede talent dat Jezus ons bij zijn vertrek naar de hemel heeft gegeven.

Ik zei al, de Heilige Geest gaat in je leven aan het werk.

Hij ruimt dingen op.

Hij houdt zijn grote schoonmaak.

Hij maakt je leven nieuw.

Hij opent je hart en je leven voor het Woord van God.

Hij zorgt dat die bloembol die je bent ... in de goede grond terecht komt.

Want uit die bloembol moet iets moois gaan groeien.

Uit die bol die je bent moeten je talenten en je vaardigheden als prachtige bloemen gaan bloeien.

Niet voor de aardigheid.

Niet voor je eigen pleziertjes.

De Heilige Geest geeft aan iedere gelovige één of meer geestelijke gaven.

Wat dat zijn, geestelijke gaven?

Dat zijn bijzondere bekwaamheden, talenten, die de Heilige Geest je geeft en die je kunt gebruiken om er in de gemeente van de Here Jezus Christus wat mee te doen.

Talenten die op een bijzondere en opvallende wijze een extra uitstraling naar anderen hebben.

Talenten die een stimulerende werking hebben op anderen, voorbeeldig, aanstekelijk.

Talenten en begaafdheden ... we hebben ze gekregen om er iets mee te doen.

In de gemeente van de Here Jezus Christus hebben we allemaal een bepaalde taak.

Vorige week had ik het - bij de bevestiging van ambtsdragers - over die dominee met z'n boze droom.

Hij moest alleen de kar van de gemeente de berg van Gods toekomst optrekken.

De gemeenteleden gingen er allemaal opzitten of aan hangen.

De kar stond stil toen de dominee uitgeput in elkaar zakte.

Een boze droom. Een nachtmerrie.

Ik had het ook over de gemeente als een roeiboot waarin iedereen aan het werk is. Door de stroomversnelling van de tijd zullen we met elkaar die boot veilig naar het einddoel moeten brengen.

Daar waar de Here Jezus op ons staat te wachten.

Soms gaat het tegen de stroom van de tijd in.

Het is niet gemakkelijk om in deze tijd nog christen te zijn.

We hebben toch dikwijls andere normen en andere waarden dan mensen die zonder de Bijbel en zonder God leven.

Tegen de stroom in.

Samen in de gemeente aan de roeiriemen.

Samen met elkaar.

De Heilige Geest geeft ons daartoe zijn geestelijke gaven.

Dan hoef je niet gelijk te denken aan dingen die je toch niet bereiken kunt.

Van die super-gaven die alleen een super-christen heeft.

Nee, dan gaat het bijvoorbeeld om de gave van ... geloof.

Dat je iets ziet van wat Gods liefde voor jou en voor anderen betekent.

Of de gave van onderwijzing.

Dat je iets kunt doorgeven van wat het geloof voor jou betekent.

Of de gave van het gebed, van voorbede bijvoorbeeld.

Iedereen die in de Here Jezus Christus gelooft wordt op de één of andere manier gebruikt door de Heilige Geest.

Om de gemeente van de Here Jezus Christus te dienen.

Om de gemeente - als het Lichaam van de Here Jezus Christus - op te bouwen.

De vraag is: Zie je die gaven al in jouw leven?

Heb je al ontdekt welke bijzondere talenten je hebt gekregen om in de gemeente actief te zijn?

Of misschien dat anderen nog wel beter kunnen aangeven wat jouw gaven zijn, jouw talenten voor de opbouw van de gemeente.

*

Over talenten gesproken ...

Laten we eerst nog maar iets zeggen over de natuurlijke gaven die je hebt gekregen.

In je karakter of in je aanleg.

De één is muzikaal: daarom zing je misschien mee in een koor of in de gospelgroep of misschien bespeel je een instrument.

De ander is creatief met z'n handen.

We hebben een eigen Kreaklup in de gemeente.

Het resultaat vind je in de kast in de hal van de kerk.

Weer een ander kan goed luisteren.

Die draait daarom misschien wel mee in het Jeugdpastoraat.

Weer een ander kan goed organiseren.

Daar hebben een Jeugdhonk voor of een werkgroep oud papier.

Ieder is uniek met zijn gaven.

Die heb je misschien met je geboorte wel meegekregen.

Of die heb je in de loop van je leven zo ontwikkeld.

Als je tot geloof komt in de Here Jezus Christus gaat de Heilige Geest met die gaven en talenten van je aan het werk.

Hij activeert onze talenten.

Hij geeft ze kracht en richt onze talenten op God en op zijn gemeente.

Een talent wordt zo een genade-gave van de Geest.

De Heilige Geest werkt zo, dat het eigene van ieder mens wordt ingeschakeld.

We gelukkig zijn niet allemaal eender.

We zijn niet allemaal gelijk.

Gelukkig niet, dan zou het in de gemeente erg saai worden.

De Heilige Geest maakt juist het eigene van ieder die in Christus gelooft ... zichtbaar.

Met dat eigene houdt de gelijkenis - die Jezus vertelt - rekening: Ieder krijgt verantwoordelijkheid naar zijn eigen bekwaamheden.

Jaap als voorzitter van de JV.

Job als secretaris.

Bob als de penningmeester.

Ieder krijgt verantwoordelijkheden naar zijn eigen bekwaamheden, z'n eigen talenten.

In de gelijkenis - die Jezus vertelt - krijgt de eerste knecht vijf talenten.

De tweede twee.

De derde één talent.

Want die rijke man kende z'n knechten.

Hij wist wie hij meer verantwoordelijkheid kon laten dragen dan een ander.

Maar ieder heeft op z'n minst één talent ontvangen.

De vraag is: Wat doe je er vervolgens mee?

De eerste knecht - hij die vijf talenten heeft gekregen - gaat er direct mee aan de slag.

Hij ziet in het geld dat hij in beheer heeft (tussen haakjes zo'n 30.000 gulden) een opdracht van zijn meester.

Hij gaat aan het werk voor hem.
Daar blijkt iets van wat hij in zijn hart voor zijn heer voelt.
En hij verdient er nog net zo veel bij.
Net zo als die knecht met de twee talenten.

Jezus laat in deze gelijkenis zien:
Niet de hoeveelheid is van belang.
Het gaat erom dat je er iets mee doet.
Er is namelijk ook een derde knecht.
Die stopt het bezit van zijn meester weg.
In de grond. Veilig en verborgen.
Maar met z'n talent doet hij niets.
De bloembol wordt keurig in de kast opgeborgen, maar komt niet op z'n plaats.
Zijn motief?
Hij had er geen zin in om voor déze heer te werken.
Uit zijn woorden in vers 24 blijkt niets van liefde voor zijn meester.
Voor zo'n man is hij liever lui dan moe!

Die derde slaaf, jongelui, broeders en zusters, is niet als christen herkenbaar voor de buitenwereld.
De mensen om hem heen zien en merken niets van zijn christen-zijn.
Hij heeft een excuus voor zijn gedrag:
"Want ik was bang voor u, omdat u een streng mens bent."
Dat is het beeld dat deze slaaf van God heeft.
Streng en hard. Meedogenloos. Ongenadig.
Een God die meer vraagt dan Hij heeft gegeven.
Je komt ze soms in de kerk ook wel tegen.
Mensen die zeggen: 'God vraagt dingen van mij, die ik toch niet kan volbrengen, daarom ...'
Waarom zou ik in de benen komen, als ik van te voren toch al weet, dat het niets kan worden ...'
Of: 'God is heilig, en ik ben maar een arme zondaar.
Ik kan helemaal niets doen van mijzelf.
Moet ik daarom m'n best doen om met m'n geloof, met m'n talenten, met m'n christen-zijn aan de slag te gaan ...?'
Luiheid wordt vaak bedekt met vrome praat.
Christus' oordeel over zo'n mens is daarom niet mis.
Hij ontzenuwt het excuus dat de derde slaaf naar voren brengt: 'Had het desnoods op de bank gezet.
Dan zou het wel niet zoveel hebben opgeleverd als van die andere twee, maar dan had je er in ieder geval wat mee gedaan.'

*

Daarmee zitten we, jongelui, broeders en zusters, meteen bij de kern van de vraag voor ons.
Het gaat er om: Wat doe jij met wat je gekregen hebt?
Met de Bijbel, met Gods Woord.
Met je geloof. Met de gaven die je van de Heilige Geest hebt gekregen.
Ga jij ermee aan de slag?

Ga jij er handel mee drijven?
Dat doe je niet als je een hekel hebt aan je Meester.
Dan ben je - ook in de gemeente van Christus - liever lui dan moe voor Hem.
Als je echt van de Here Jezus en zijn gemeente houdt ... dan wil je daar graag je best voor doen.
Dan wil je je talenten niet wegstoppen, maar ermee aan de slag gaan.
Dan komen ze op de goede plaats.
Dan groeien er mooie bloemen uit.
Je hebt je talenten alleen ècht, ... als je er mee handelt.
Misschien dat we elkaar daar wel veel meer mee moeten helpen in de gemeente.
Wat jouw talenten zijn?
Ontdekken van je geestelijke gaven.
Peter Wagner en Christian Schwarz hebben daar een allebei een boek overgeschreven:
De geestelijke gaven voor de opbouw van de gemeente, hoe je je gaven kunt ontdekken, ontwikkelen en gebruiken.

Hoe je er vervolgens mee aan de slag moet gaan?
Je kunt je talenten pas echt goed gebruiken als je in liefde verbonden blijft aan je Here Jezus Christus.
De liefde is de benzine waar de motor van je christen-zijn op loopt.
Vruchtbaar werken met dat wat je door God werd toevertrouwd kun je alleen als je verbonden bent en blijft met Jezus Christus ... in geloof, in Bijbellezen en gebed.

Als de heer terugkomt wordt het grote verschil zichtbaar.
Dan blijkt wat de houding was van de slaven.
Het was één van beiden: Of ze waren trouw, of ze waren lui.
Maar wat doe jij nou ...?
En wat doet u?
Het gaat 'm niet om de grootte van de opbrengst.
Het gaat er wel om dát je saldo gegroeid is.
Het gaat er niet om wát je met je talenten hebt gedaan ... het gaat er om dát je er wat mee doet.
Als je niet met je talenten handelt, dan heb je ze niet eens echt.
Dat lees ik tenminste in vers 29.
En dan zal zelfs dat wat je nu nog hebt - maar weg hebt gestopt - van je worden afgenomen.
Dan kom je terecht buiten Gods Koninkrijk in de eeuwige duisternis.
Daar is het geweest en het tandengeknars van wroeging en ongelooft.
Dat is het ergste wat er is.
Als je met je talenten aan het werk gaat, dan is het slot van de gelijkenis een geweldige belofte:
Dan krijg je er wat bij.
Het wordt steeds mooier.
Hoe meer je met je talenten handelt, des te groter worden ze.
En uiteindelijk, als Jezus terugkomt, ... dan nodigt Hij je uit.
Over weinig ben je getrouw geweest, ga in tot het feest van je HEER.
?Wat doe jij nou ... met je talenten, met je gaven.
Weet je wat ik gaaf vind ... als u en jij en al die andere gemeenteleden hun talenten gaan gebruiken.

Als uit al die bloembollen eruit komt wat erin zit.
Wat zal God vanuit de hemel dan genieten van dat prachtige bollenveld.
De gemeente als een bollenveld.
Een prachtig beeld.
Een schitterend gezicht.
Wat moet dat een aantrekkingskracht hebben voor buitenstaanders.

Amen.

Ds. Jan K.C. Kronenberg, Leeuwarden – 1 mei 1994

! Graag een mailtje wanneer deze preek in een gemeente wordt gelezen. !